درس اصول علم اقتصاد (۱)

فصل دوم

تقاضا، عرضه وتعادل

سه نقش قیمت در اقتصاد

قیمتها نقش تخصیص منابع را به عهده دارند

افزایش (کاهش) قیمت یک کالا و تاثیر آن بر افزایش (کاهش) انگیزه تولید کنندگان یک کالا. مانند یک کشاورز

ם قیمت نقش توزیع کالاها را بعهده دارد

کالاها تولید شده محدود در بین افرادی که در تولید جامعه سهم داشته اند به تناسب سهم آنها توزیع میشود.

قیمت به عنوان یک مرکز اطلاع رسانی قوی

تولید کنندگان: افزایش قیمت چوب و استفاده از عامل تولید جایگزین در تولید پنجره چوبی مصرف کنندگان: افزایش قیمت چوب و استفاده از کالای جایگزین مثلا پنجره آهنی

- تقاضا برای یک کالا عبارت از مقادیری از کالاست که
  خریداران در طی زمان مشخصی با قیمتهای مختلف به خرید
  آن اقدام میکنند.
  - تقاضابرای یک کالا به مجموعه ایی از تقاضاهای افراد
    خریدار موجود در بازار گفته میشود.
  - در تقاضاهای یک کالا، خانوارهایی که واقعا خرید مینمایند مد نظر است نه خانوارهایی که تمایل به خرید دارند.

عوامل موثر بر تقاضا

- 🖬 قيمت كالا
- قیمت کالای مرتبط
- 🗅 درآمد یا بودجه مصرف کننده
  - ם ثروت
  - تبليغات
  - سليقه و رجحان
- انتظارات در باره قیمتهای و در آمدهای آینده

با فرض ثابت بودن همه عوامل موثر بر تقاضا: □ با کاهش قیمت کالای X تقاضای کالای X افزایش مييابد و برعكس

□ یک رابطه معکوس میان تقاضا و قیمت کالای X وجود دارد.

Demand Schedule

The *demand schedule* is a table that shows the relationship between the price of the good and the quantity demanded.

Demand Schedule

The Demand Curve: The Relationship between Price and Quantity Demanded

• Demand Curve

• The *demand curve* is a graph of the relationship between the price of a good and the quantity demanded.

Figure 1 Catherine's Demand Schedule and Demand Curve

Copyright © 2004 South-Western

Changes in Quantity Demanded

Copyright © 2004 South-Western

Shifts in the Demand Curve

- Consumer income
- Prices of related goods
- Tastes
- Expectations
- Number of buyers

تغییر در آمد - شیفت منحنی تقاضا

• Consumer Income

- As income increases the demand for a *normal good* will increase.
- As income increases the demand for an *inferior good* will decrease.

انواع كالاها

۵ کالای معمولی (نرمال):

- کالای ضروری: به کالایی اطلاق میشود که با افزایش (کاهش)
  یک درصد در آمد خانوار، تقاضا برای آن کالا کمتر از یک درصد افزایش (کاهش) مییابد.
- الحالای لوکس: به کالایی اطلاق میشود که با افزایش (کاهش) یک درصد درآمد خانوار، تقاضا برای آن کالا بیشتر از یک درصد افزایش (کاهش) مییابد.

کالای پست (گیفن): به کالایی اطلاق میشود که با افزایش
 کاهش) در آمد، تقاضا برای آن کاهش (افزایش) مییابد.

Consumer Income Normal Good

Copyright © 2004 South-Western

Consumer Income Inferior Good

Copyright © 2004 South-Western

تغيير قيمت كالاي مرتبط - شيفت منحني تقاضا

- Prices of Related Goods
  - When a fall in the price of one good reduces the demand for another good, the two goods are called *substitutes* (كالاهاى جانشين).
  - When a fall in the price of one good increases the demand for another good, the two goods are called *complements* (کالاهای مکمل).

افزايش قيمت كالاي جانشين (گوشت قرمز)

Copyright © 2004 South-Western

افزایش قیمت کالای مکمل (قند)

Copyright © 2004 South-Western

A Change in Demand Versus a Change in Quantity Demanded

When *demand shifts* to the right, demand increases. This causes
 quantity demanded to be greater than it was prior to the shift, *for each and every price level.*

A Change in Demand Versus a Change in Quantity Demanded

To summarize:

Change in price of a good or service leads to

Change in *quantity demanded* (Movement along the curve).

Change in income, preferences, or prices of other goods or services leads to

Change in demand (**Shift of curve**).

The Impact of a Change in Income

 Higher income decreases the demand for an *inferior* good Higher income increases the demand for a *normal* good

Copyright © 2004 South-Western

The Impact of a Change in the Price of Related Goods

Table 1 Variables That Influence Buyers

Variable	A Change in This Variable
Price	Represents a movement along the demand curve
Income	Shifts the demand curve
Prices of related goods	Shifts the demand curve
Tastes	Shifts the demand curve
Expectations	Shifts the demand curve
Number of buyers	Shifts the demand curve

منحني تقاضاي بازار

تقاضای بازار (همه افراد) برای یک کالا، مقادیر تقاضا شده
 از یک کالا توسط همه افراد در هر لحظه از زمان و در
 قیمتهای مختلف بازار را نشان میدهد.

از نظر هندسی منحنی تقاضای بازار برای یک کالا از جمع
 افقی منحنی های تقاضای افراد برای آن کالا بدست میاید.

From Household Demand to Market Demand

 Assuming there are only two households in the market, market demand is derived as follows:

نظريه عرضه

 عرضه یک کالا عبارت از مقادیری از کالاست که فروشندگان در طی مدت زمان مشخصی با قیمتهای مختلف حاضر به عرضه آن در بازار هستند.

در صورت ثابت بودن سایر عوامل ، با افزایش (کاهش)
 قیمتها، عرضه افزایش (کاهش) میبابد.

عوامل موثر بر عرضه

- 🖬 قيمت كالا
- قیمت کالای مرتبط
- قیمت عوامل تولید
  - تكنولوژى
- ی مالیاتها و کمکهای دولتی
- شمار بنگاهها در صنعت
- انتظارات تولید کنندگان در باره قیمتهای آینده

قانون عرضه

با فرض ثابت بودن همه عوامل موثر بر عرضه: □ با افزایش قیمت کالای X عرضه کالای X افزایش مييابد و برعكس □ یک رابطه مستقیم میان عرضه و قیمت کالای X

درس اقتصاد خرد دوره كاشناسي دانشكده علوم اقتصادي

وجود دارد.

Ben's Supply Schedule

Price of Ice-Cream Cone	Quantity of Cones Demanded	
\$0.00	0	~
0.50	0	and a start
1.00	1	
1.50	2	
2.00	3	
2.50	4	
3.00	5	

Supply Curve

The *supply curve* is the graph of the relationship between the price of a good and the quantity supplied.

Figure 5 Ben's Supply Schedule and Supply Curve

Copyright©2003 Southwestern/Thomson Learning

Market Supply versus Individual Supply

- Market supply refers to the sum of all individual supplies for all sellers of a particular good or service.
- Graphically, individual supply curves are summed horizontally to obtain the market supply curve.

Market Supply

• As with market demand, *market supply* is the horizontal summation of individual firms' supply curves.

Shifts in the Supply Curve

- Input prices
- Price of related Goods
- Technology
- Tax and Subsidy
- Expectations
- Number of sellers

Change in Quantity Supplied

Shifts in the Supply Curve

• Change in Supply

- A shift in the supply curve, either to the left or right.
- Caused by a change in a determinant other than price.

Copyright©2003 Southwestern/Thomson Learning

Table 2 Variables That Influence Sellers

Variable	A Change in This Variable	
Price	Represents a movement along the supply curve	
Input prices	Shifts the supply curve	
Technology	Shifts the supply curve	
Expectations	Shifts the supply curve	
Number of sellers	Shifts the supply curve	

SUPPLY AND DEMAND TOGETHER

• *Equilibrium* refers to a situation in which the price has reached the level where quantity supplied equals quantity demanded.

SUPPLY AND DEMAND TOGETHER

• Equilibrium Price

- The price that balances quantity supplied and quantity demanded.
- On a graph, it is the price at which the supply and demand curves intersect.
- Equilibrium Quantity
  - The quantity supplied and the quantity demanded at the equilibrium price.
  - On a graph it is the quantity at which the supply and demand curves intersect.

Figure 8 The Equilibrium of Supply and Demand

Figure 9 Markets Not in Equilibrium

Equilibrium

- Surplus
  - When price > equilibrium price, then quantity supplied > quantity demanded.
    - There is excess supply or a surplus.
    - Suppliers will lower the price to increase sales, thereby moving toward equilibrium.

Figure 9 Markets Not in Equilibrium

Equilibrium

• Shortage

- When price < equilibrium price, then quantity demanded > the quantity supplied.
  - There is excess demand or a shortage.
  - Suppliers will raise the price due to too many buyers chasing too few goods, thereby moving toward equilibrium.

Figure 10 How an Increase in Demand Affects the Equilibrium

Copyright©2003 Southwestern/Thomson Learning

Figure 11 How a Decrease in Supply Affects the Equilibrium

Table 4 What Happens to Price and Quantity When Supply or Demand Shifts?

	No Change in Supply	An Increase in Supply	A Decrease in Supply
No Change in Demand	P same	<i>P</i> down	P up
	Q same	Q up	Q down
An Increase in Demand	<i>P</i> up	P ambiguous	<i>P</i> up
	Q up	Q up	Q ambiguous
A Decrease in Demand	<i>P</i> down	<i>P</i> down	P ambiguous
	Q down	Q ambiguous	Q down